

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SESTRINSTVU
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SESTRINSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sestrinstvu sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Hrvatski sabor je 17. srpnja 2003. godine donio Zakon o sestrinstvu („Narodne novine“, br. 121/2003) kojim je uređen način djelovanja medicinskih sestara, standard obrazovanja, uvjeti za obavljanje djelatnosti, kontrola kvalitete i stručni nadzor nad radom medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj.

Zakonom o dopunama Zakona o sestrinstvu („Narodne novine“, br. 117/08) radi usklađivanja domaćeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije propisani su uvjeti za državljane članica Europske unije u dijelu koji se odnosi na obavljanja pripravničkog staža i polaganje stručnog ispita.

Prema važećem Zakonu djelatnost medicinskih sestara obuhvaća sve postupke, znanja i vještine zdravstvene njege. Pri obavljanju te djelatnosti medicinska sestra je obvezna primjenjivati svoje najbolje stručno znanje poštujući načela prava pacijenata, etička i stručna načela koja su u funkciji zaštite zdravlja stanovništva i svakog pacijenta osobno.

U cilju usklađivanja domaćeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije u poglavlju 3. Sloboda pružanja usluga, ovim se zakonskim prijedlogom preuzimaju odredbe Direktive 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih kvalifikacija (u daljnjem tekstu: Direktiva), u dijelu koji se odnosi na obrazovanje i djelokrug medicinskih sestara.

Zakonskim prijedlogom precizno se određuju kompetencije medicinske sestre.

Kompetencije medicinske sestre obuhvaćaju znanja i vještine određene člankom 39. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija („Narodne novine“, br. 124/09) te spoznaje i postupke planiranja, organiziranja, provođenja i procjene kvalitete provedene zdravstvene/sestrinske njege sukladno razinama obrazovanja.

Medicinska sestra s temeljnom naobrazbom ima sljedeće kompetencije:

- primjenjuje znanja i vještine iz područja zdravstvene skrbi, osnovnih predmeta struke i društvene skupine predmeta u razumijevanju fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih pojedinaca kao i odnosa između zdravstvenog stanja pojedinca i njegovog fizičkog i društvenog okruženja,
- primjenjuje načela sestrinske etike – etičkog kodeksa medicinskih sestara,
- primjenjuje deklaracije o ljudskim pravima i pravima bolesnika,
- osigurava povjerljivost i sigurnost pisanih i usmenih informacija dobivenih obavljanjem profesionalnih dužnosti ,
- primjenjuje važeće propise u obavljanju profesionalne dužnosti,

- sudjeluje u planiranju, pripremanju i provođenju osnovne zdravstvene/sestrinske njege u skladu sa standardiziranim postupcima i samovrednovanje rada,
- sudjeluje u planiranju, pripremanju i provođenju i/ili u izvođenju medicinsko-tehničkih zahvata zdravih i bolesnih pojedinaca svih životnih dobi,
- potiče i/ili pomaže bolesniku u zadovoljavanju osnovnih životnih aktivnosti poštujući njegovo ljudsko dostojanstvo i kulturološke različitosti,
- sudjeluje u unapređenju i osiguravanju kakvoće postupaka zdravstvene/sestrinske njege,
- vodi zdravstvenu dokumentaciju i dokumentaciju zdravstvene/sestrinske njege, izvješćuje članove zdravstvenog tima poštujući tajnost podataka,
- koristi suvremenu informacijsko-komunikacijsku tehnologiju u pisanom, govornom i elektroničkom obliku,
- prepoznaje životno ugroženog pojedinca i primjenjuje hitne medicinske postupke sukladno kompetencijama,
- sudjeluje u zdravstvenom odgoju pojedinca, obitelji i zajednice svih životnih dobi s ciljem promicanja zdravlja i zdravog načina života,
- primjenjuje postupke očuvanja zdravlja i zdravog okoliša, te skrb za osobnu sigurnost, sigurnost pojedinca i zajednice,
- primjenjuje pravila zaštite na radu i rada na siguran način,
- primjenjuje vještine komuniciranja s članovima tima za zdravstvenu/sestrinsku njegu i ostalim osobljem, te s pacijentom, njegovom obitelji i zajednicom,
- razvija samostalnost i samoinicijativnost u radu u okviru profesionalne odgovornosti,
- sudjeluje u radu zdravstvenoga i /ili multidisciplinarnoga tima u okviru profesionalne odgovornosti,
- razvija odgovornosti za cjeloživotno učenje, profesionalni razvoj i unapređenje kompetencija u skladu s potrebama tržišta rada,
- sudjeluje u izobrazbi učenika i stručnom usavršavanju zdravstvenog osoblja.

Medicinska sestra prvostupnica osim navedenih ima i sljedeće kompetencije:

- utvrđuje potrebe pacijenta za zdravstvenom njegom,
- planira, organizira, provodi i procjenjuje kvalitetu zdravstvene/sestrinske njege,
- sudjeluje u procesu očuvanja zdravlja i sprečavanju nastanka bolesti stanovnika,
- nadzire rad svih radnika koji na bilo koji način utječu na proces provođenja zdravstvene/sestrinske njege,
- odgovornost za evidentiranje svih provedenih postupaka i aktivnosti provođenja zdravstvene/sestrinske njege tijekom 24 sata,
- sudjeluje u istraživačkom radu.

Medicinska sestra magistra sestrinstva pored navedenih ima i sljedeće kompetencije:

- izvodi edukaciju svih razina medicinskih sestara sukladno propisima o visokom obrazovanju,
- provodi znanstveni rad,
- organizira i upravlja ljudskim resursima, materijalima sredstvima te sustavima podrške u okviru svog autonomnog područja djelovanja zdravstvene/sestrinske njege, na svim razinama zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te na poslovima koji uključuju sestrinsku djelatnost,
- upravlja sustavom kvalitete zdravstvene/sestrinske njege i procjene razvoja zdravstvene njege.

Kompetencije medicinske sestre sa završenom specijalističkom izobrazbom te poslijediplomskim sveučilišnim studijem određen je popisom izlaznih kompetencija/ishodima učenja sukladno propisima o specijalističkom usavršavanju medicinskih sestara, odnosno propisima o visokim učilištima, koje se nadovezuju na temeljne sestrinske kompetencije.

Zakonski prijedlog sadrži i rješenja kojima se standard obrazovanja medicinskih sestara, preuzimajući odrednice Direktive usklađuju s domaćim zakonodavstvom na području obrazovanja. Naime, sukladno Direktivi osposobljavanje medicinskih sestara obuhvaća minimalno redovno osposobljavanje za medicinske sestre, koje obuhvaća najmanje tri godine strukovnog obrazovanja (4600 sati teoretskog i praktičnog obrazovanja).

Zakonskim prijedlogom uređuje se da temeljno obrazovanje medicinske sestre stječu uspješnim završavanjem strukovnog obrazovanja za zanimanje medicinska sestra, u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske.

Predloženi zakon uvažava posebnost vremena i procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, te omogućava prilagodbu domaćeg zakonodavstva pravnoj stečevini Europske unije.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Provedba predloženog zakona neće imati financijski učinak na državni proračun Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SESTRINSTVU PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađenja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području uređenja profesije medicinskih sestara, sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 - pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008) predlaže se donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sestrinstvu po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SESTRINSTVU

Članak 1.

U Zakonu o sestrinstvu („Narodne novine“, broj 121/2003 i 117/2008) članak 1. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom uređuju sadržaj i način djelovanja, standard obrazovanja, uvjeti za obavljanje djelatnosti, dužnosti i kompetencije, kontrola kvalitete i stručni nadzor nad radom medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na medicinske sestre opće njege/medicinske tehničare opće njege (u daljnjem tekstu medicinske sestre) na odgovarajući način primjenjuju se i na osobe sa zanimanjem: medicinska sestra/tehničar opće njege, medicinska sestra-medicinski tehničar, medicinska sestra općeg smjera, medicinska sestra – tehničar općeg smjera, medicinska sestra-medicinski tehničar specijalist (uz dodatak naziva specijalizacije), viša medicinska sestra, viša medicinska sestra bolničkog smjera, viša medicinska sestra dispanzersko-patronažnog smjera, prvostupnica sestrinstva, stručna prvostupnica sestrinstva, sveučilišna prvostupnica sestrinstva, prvostupnica sestrinstva specijalist (uz dodatak naziva specijalizacije), magistra sestrinstva, diplomirana medicinska sestra te doktor znanosti sestrinstva.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na medicinske sestre koje obavljaju djelatnost zdravstvene njege na svim razinama zdravstvene zaštite, u djelatnosti socijalne skrbi i drugim djelatnostima u kojima medicinske sestre pružaju izravnu zdravstvenu zaštitu te medicinske sestre koje sudjeluju u obrazovanju medicinskih sestara u predmetima koji se odnose na zdravstvenu njegu.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.“

Članak 2.

U članku 3. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Radi svojih etičkih, vjerskih ili moralnih nazora, odnosno uvjerenja medicinska sestra se ima pravo pozvati na priziv savjesti te odbiti provođenje zdravstvene/sestrinske njege ako se to ne kosi s pravilima struke te ako time ne uzrokuje trajne posljedice za zdravlje ili ne ugrozi život pacijenta. O svojoj odluci mora pravodobno izvijestiti pacijenta i odgovornu ili nadređenu osobu.“

Članak 3.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Zdravstvena/sestrinska njega jest javna djelatnost te podliježe kontroli zadovoljenja standarda obrazovanja i standarda kvalitete.

Zdravstvena/sestrinska njega uključuje primjenu specifičnih znanja i vještina temeljenih na znanstvenim spoznajama iz područja sestrinstva, prirodnih, medicinskih i humanističkih znanosti.

Djelatnost zdravstvene njega provodi se na svim razinama zdravstvene zaštite, u djelatnosti socijalne skrbi i svim djelatnostima u kojima medicinske sestre pružaju izravnu zdravstvenu zaštitu.

Sestrinsku djelatnost mogu obavljati samo medicinske sestre, u obimu koje im pružaju kompetencije stečene obrazovanjem.“

Članak 4.

Članak 7. mijenja se i glasi:

„Temeljnu naobrazbu medicinske sestre stječu uspješnim završetkom strukovnog obrazovanja za zanimanje medicinska sestra, u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske.“

Članak 5.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„Viša razina obrazovanja medicinskih sestara stječe se završetkom preddiplomskog studija sestrinstva za medicinske sestre, i/ili diplomskog sveučilišnog studija sestrinstva.“

Članak 6.

U članku 10. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Potrebu, sadržaj i duljinu trajanja programa dodatnog usavršavanja medicinskih sestara utvrđuje općim aktom Hrvatska komora medicinskih sestara uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.“

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Potrebu, sadržaj i trajanje specijalističkog usavršavanja medicinskih sestara utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo.“

Članak 7.

U članku 11. iza riječi:“ zdravstvenim ustanovama“ dodaje se zarez i riječi:“ustanovama u kojima se provodi strukovno obrazovanje“.

Članak 8.

Članak 12. mijenja se i glasi:

„Medicinske sestre imaju pravo i obvezu stručnog usavršavanja, stalnim obnavljanjem stečenih znanja i usvajanje novih znanja i vještina, u skladu s najnovijim dostignućima i saznanjima iz područja sestrinstva.

Trajno stručno usavršavanje provodi se sudjelovanjem na stručnim seminarima, tečajevima i stručnim skupovima.

Sadržaj, rokove i postupak trajnog usavršavanja medicinskih sestara općim aktom propisuje Hrvatska komora medicinskih sestara.

Poslodavac je obvezan omogućiti medicinskoj sestri stručno usavršavanje u opsegu potrebe za obnavljanje odobrenja za samostalan rad.“

Članak 9.

U članku 13. stavku 1. riječ: „je“ zamjenjuje se riječju: „nije“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Medicinska sestra koja je stekla temeljnu naobrazbu sukladno članku 7. ovoga Zakona provodi zdravstvenu njegu samostalno, a temeljem odobrenja za samostalan rad (licenca) u skladu s kompetencijama stečenih obrazovanjem.“

Članak 10.

Članak 14. mijenja se i glasi:

„Voditelj tima zdravstvene njege jest medicinska sestra koja je završila najmanje preddiplomski studij sestrinstva, koja je upisana u registar medicinskih sestara pri Hrvatskoj komori medicinskih sestara (u daljnjem tekstu: registar) i kojoj je dano odobrenje za samostalan rad u skladu s kompetencijama stečenih obrazovanjem.

Zdravstvenu njegu kao član tima provodi medicinska sestra koja je završila strukovno obrazovanje za zanimanje medicinska sestra, koja je upisana u registar i kojoj je dano odobrenje za samostalan rad u skladu s kompetencijama stečenih obrazovanjem.

Medicinska sestra koja je stekla temeljnu naobrazbu sukladno članku 7. ovoga Zakona stječe pravo na upis u registar i dobivanje odobrenja za samostalan rad.

Državljeni država članica Europske unije moraju poznavati hrvatski jezik najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s pacijentom.

Medicinska sestra koja obavlja zdravstvenu njegu u djelatnosti socijalne skrbi polaže stručni ispit na temelju propisa iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona.“

Članak 11.

U članku 15. stavak 2. mijenja se i glasi:

„ O davanju odobrenja za samostalan rad (licenca) medicinskoj sestri upisanoj u registar rješenjem odlučuje Hrvatska komora medicinskih sestara.“

U stavku 3. riječi: „upravnog akta“ zamjenjuju se riječju: „rješenja“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„Medicinska sestra može obavljati djelatnost zdravstvene njege samo u okviru kompetencija stečenih obrazovanjem i dodatnim usavršavanjem utvrđenih odobrenjem za samostalan rad.“

Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. i 9. koji glase:

„Medicinskim sestrama – strancima Hrvatska komora medicinskih sestara daje odobrenje za samostalan rad na vrijeme određeno propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Medicinskoj sestri sa specijalizacijom, odnosno užom specijalizacijom daje se odobrenje za samostalan rad sukladno općim aktima Hrvatske komore medicinskih sestara za područje specijalnosti ili uže specijalnosti za koju je stručno osposobljena, a nakon predodjenja uvjerenja o položenom specijalističkom ispitu izdanom od strane ministarstva nadležnog za zdravstvo.“

Članak 12.

Naziv Glave V. mijenja se i glasi: „ V. DUŽNOSTI I KOMPETENCIJE MEDICINSKIH SESTARA“

U članku 16. stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:

„– primjena svih dostupnih znanja iz područja sestrinstva, temeljenog na dostatnom razumijevanje strukture, fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja“

Iza podstavka 4. dodaje se novi podstavak 5. koji glasi:

„ - sposobnost sudjelovanja u praktičnoj izobrazbi zdravstvenog osoblja “

Dosadašnji podstavci 5. – 18. postaju podstavci 6. – 19.

U dosadašnjem podstavku 15. koji postaje podstavak 16. iza riječi: „članovima“ dodaje se riječ: „zdravstvenog“.

Članak 13.

Iza članka 16. dodaje se članak 16.a koji glasi:

„Članak 16. a

Svrha sestrinske djelatnosti jest zaštita zdravlja pojedinca, obitelji i cjelokupnog pučanstva.

Kompetencije medicinske sestre obuhvaćaju znanja i vještine određene člankom 39. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija („Narodne novine“, br. 124/09) te spoznaje i postupke planiranja, organiziranja, provođenja i procjene kvalitete provedene zdravstvene/sestrinske njege sukladno razinama obrazovanja.

Medicinska sestra s temeljnom naobrazbom iz članka 7. ovoga Zakona:

- primjenjuje znanja i vještine iz područja zdravstvene skrbi, osnovnih predmeta struke i društvene skupine predmeta u razumijevanju fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih pojedinaca kao i odnosa između zdravstvenog stanja pojedinca i njegovog fizičkog i društvenog okruženja,
- primjenjuje načela sestrinske etike – etičkog kodeksa medicinskih sestara,
- primjenjuje deklaracije o ljudskim pravima i pravima bolesnika,
- osigurava povjerljivost i sigurnost pisanih i usmenih informacija dobivenih obavljanjem profesionalnih dužnosti ,
- primjenjuje važeće propise u obavljanju profesionalne dužnosti,
- sudjeluje u planiranju, pripremanju i provođenju osnovne zdravstvene/sestrinske njege u skladu sa standardiziranim postupcima i samovrednovanje rada,
- sudjeluje u planiranju, pripremanju i provođenju i/ili u izvođenju medicinsko-tehničkih zahvata zdravih i bolesnih pojedinaca svih životnih dobi,
- potiče i/ili pomaže bolesniku u zadovoljavanju osnovnih životnih aktivnosti poštujući njegovo ljudsko dostojanstvo i kulturološke različitosti,
- sudjeluje u unapređenju i osiguravanju kakvoće postupaka zdravstvene/sestrinske njege,
- vodi zdravstvenu dokumentaciju i dokumentaciju zdravstvene/sestrinske njege, izvješćuje članove zdravstvenog tima poštujući tajnost podataka,
- koristi suvremenu informacijsko-komunikacijsku tehnologiju u pisanom, govornom i elektroničkom obliku,
- prepoznaje životno ugroženog pojedinca i primjenjuje hitne medicinske postupke sukladno kompetencijama,
- sudjeluje u zdravstvenom odgoju pojedinca, obitelji i zajednice svih životnih dobi s ciljem promicanja zdravlja i zdravog načina života,
- primjenjuje postupke očuvanja zdravlja i zdravog okoliša, te skrb za osobnu sigurnost, sigurnost pojedinca i zajednice,
- primjenjuje pravila zaštite na radu i rada na siguran način,
- primjenjuje vještine komuniciranja s članovima tima za zdravstvenu/sestrinsku njegu i ostalim osobljem, te s pacijentom, njegovom obitelji i zajednicom,
- razvija samostalnost i samoinicijativnost u radu u okviru profesionalne odgovornosti,
- sudjeluje u radu zdravstvenoga i /ili multidisciplinarnoga tima u okviru profesionalne odgovornosti,

- razvija odgovornosti za cjeloživotno učenje, profesionalni razvoj i unapređenje kompetencija u skladu s potrebama tržišta rada,
- sudjeluje u izobrazbi učenika i stručnom usavršavanju zdravstvenog osoblja.

Medicinska sestra prvostupnica osim kompetencija iz stavka 3. ovoga članka:

- utvrđuje potrebe pacijenta za zdravstvenom njegom,
- planira, organizira, provodi i procjenjuje kvalitetu zdravstvene/sestrinske njege,
- sudjeluje u procesu očuvanja zdravlja i sprečavanju nastanka bolesti stanovnika,
- nadzire rad svih radnika koji na bilo koji način utječu na proces provođenja zdravstvene/sestrinske njege,
- odgovornost za evidentiranje svih provedenih postupaka i aktivnosti provođenja zdravstvene/sestrinske njege tijekom 24 sata,
- sudjeluje u istraživačkom radu.

Medicinska sestra magistra sestrinstva osim kompetencija iz stavka 3. i 4. ovoga članka:

- izvodi edukaciju svih razina medicinskih sestara sukladno propisima o visokom obrazovanju,
- provodi znanstveni rad,
- organizira i upravlja ljudskim resursima, materijalnim sredstvima te sustavima podrške u okviru svog autonomnog područja djelovanja zdravstvene/sestrinske njege, na svim razinama zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te na poslovima koji uključuju sestrinsku djelatnost,
- upravlja sustavom kvalitete zdravstvene/sestrinske njege i procjene razvoja zdravstvene njege.

Kompetencije medicinske sestre sa završenom specijalističkom izobrazbom te poslijediplomskim sveučilišnim studijem određen je popisom izlaznih kompetencija/ishodima učenja sukladno propisima o specijalističkom usavršavanju medicinskih sestara, odnosno propisima o visokim učilištima, koje se nadovezuju na temeljne sestrinske kompetencije.“

Članak 14.

U članku 17. stavku 1. riječi: „na sestrinskoj listi“ zamjenjuju se riječima: „u sestrinsku dokumentaciju“.

U stavku 2. riječ: „lista“ zamjenjuje se riječju: „dokumentacija“.

U stavku 3. riječ: „liste“ zamjenjuje se riječju: „dokumentacije“.

Članak 15.

Članak 21. mijenja se i glasi:

„Medicinska sestra nije odgovorna za neprovođenje postupaka zdravstvene njege, odnosno neprovedeni ordinirani postupak u slučaju kada unatoč primjeni najboljeg znanja i vještina, poslodavac nije osigurao ordinirane lijekove, sredstva, minimalno potreban pribor ili

tehničku opremu u skladu s minimalnim standardima za provođenje uspješne zdravstvene/sestrinske njege.

U slučaju nemogućnosti provedbe postupaka iz stavka 1. ovoga članka medicinska sestra obvezna je odmah pisanim putem izvijestiti nadređenu osobu.“

Članak 16.

U članku 25. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Članstvo u Komori dobrovoljno je za medicinske sestre koje:

- ne obavljaju neposredno svoju djelatnost,
- obavljaju sestrinsku djelatnost izvan Republike Hrvatske,
- su nezaposlene,
- su u mirovini.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 17.

Članak 27. mijenja se i glasi:

„Pored javnih ovlasti iz članka 26. ovoga Zakona Komora obavlja i sljedeće poslove:

1. donosi etički kodeks medicinskih sestara,
2. surađuje s ministarstvom nadležnim za zdravstvo na svim područjima od interesa za medicinske sestre te daje stručna mišljenja kod pripreme propisa od utjecaja na struku medicinskih sestara,
3. predlaže ministru nadležnom za zdravstvo sadržaj protokola za plan i provođenje zdravstvene njege, u skladu s pozitivnom praksom i po međunarodno priznatim načelima,
4. predlaže ministru nadležnom za zdravstvo standarde i normative za djelatnost medicinskih sestara,
5. utvrđuje potrebu, sadržaj i duljinu trajanja programa dodatnog usavršavanja medicinskih sestara, osim specijalističkog usavršavanja,
6. surađuje s obrazovnim ustanovama i stručnim sestrinskim društvima u provođenju trajnog stručnog usavršavanja te vrednovanja i provjere stručnosti medicinskih sestara,
7. predlaže ministru nadležnom za zdravstvo sadržaj sestrinske dokumentacije,
8. utvrđuje način i uvjete pod kojima se obavlja stručni nadzor nad radom medicinskih sestara,
9. utvrđuje najniže cijene zdravstvene njege za medicinske sestre izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti,
10. utvrđuje cijene zdravstvene njege iz opsega privatnog zdravstvenog osiguranja,
11. utvrđuje povrede radnih dužnosti medicinskih sestara,

12. utvrđuje disciplinske mjere za lakše i teže povrede radne dužnosti medicinskih sestara,
13. provodi disciplinski postupak i izriče disciplinske mjere za povrede dužnosti medicinskih sestara,
14. surađuje sa zdravstvenom inspekcijom ministarstva nadležnog za zdravstvo,
15. zastupa interese medicinskih sestara,
16. brine za pravnu pomoć svojih članova,
17. brine o drugim interesima svojih članova,
18. koordinira odnose među članovima te aktivno sudjeluje u rješavanju eventualno nastalih sporova,
19. surađuje sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i drugim međunarodnim organizacijama od interesa za sestrinstvo,
20. obavlja i druge poslove određene zakonima, Statutom i drugim općim aktima Komore.

Članak 18.

U članku 30. u stavku 4. riječ: „iduće“ zamjenjuje se riječju: „tekuće“.

Članak 19.

U članku 31. stavku 2. iza riječi: „samouprave,“ dodaju se riječi: „sindikatom u koja se udružuju medicinske sestre te stručnim sestrinskim udrugama“.

Članak 20.

Više medicinske sestre koje su završile obrazovanje sukladno propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, danom stupanja na snagu ovoga Zakona izjednačene su u nazivu i kompetencijama s prvostupnicama sestrinstva, sukladno Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“ broj 107/2007).

Članak 21.

Zdravstveni radnici sa završenim jednim od zdravstvenih strukovnih obrazovanja koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona rade na poslovima zdravstvene/sestrinske njege, obvezni su nastavak rada uskladiti sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Članak 22.

Medicinska sestra koja je stekla temeljnu naobrazbu za medicinske sestre uspješnim završetkom srednjoškolskog obrazovnog programa sukladno propisima koji su važili do dana stupanja na snagu Zakona o strukovnom obrazovanju („Narodne novine“ broj 30/2009), obavila pripravnički staž i položila stručni ispit stječe pravo na upis u registar i dobivanje odobrenja za samostalan rad, te ima iste kompetencije kao i medicinska sestra koja je

temeljnu naobrazbu stekla sukladno članku 7. Zakona.

Polaznici srednjoškolskog obrazovanja za medicinsku sestru koji se obrazuju po obrazovnim programima koji su bili važeći prije stupanja na snagu Zakona o strukovnom obrazovanju, dužni su po završetku obrazovanja obaviti pripravnički staž i položiti stručni ispit, nakon čega stječu ista prava kao i medicinske sestre iz stavka 1. ovoga članka.

Uvjeti obavljenoga pripravničkog staža i položenoga stručnog ispita iz stavka 1. ovoga članka ne odnose se na državljane država članica Europske unije.

Na sadržaj, duljinu trajanja pripravničkoga staža i način polaganja stručnoga ispita za medicinske sestre primjenjuju se odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i provedbenih propisa donesenih na temelju toga Zakona.

Članak 23.

Medicinskim sestrama koje su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona završile ili su u tijeku obrazovanja na specijalističkim diplomskim stručnim studijima omogućit će se pohađanje razlikovnih programa za stjecanje naziva magistra sestrinstva.

Članak 24.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članka 10. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na izmijenjene stavke 4. i 5. članka 14. Zakona te članka 22. stavka 3. ovoga Zakona koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Dopunjuje se područje primjene Zakona na kompetencije medicinskih sestara.

Ovim se Zakonom uređuju sadržaj i način djelovanja, standard obrazovanja, uvjeti za obavljanje djelatnosti, dužnosti i kompetencije, kontrola kvalitete i stručni nadzor nad radom medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj.

Uređuje se da se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na medicinske sestre opće njege/medicinske tehničare opće njege na odgovarajući način primjenjuju i na osobe sa zanimanjem: medicinska sestra/tehničar opće njege, medicinska sestra-medicinski tehničar, medicinska sestra općeg smjera, medicinska sestra – tehničar općeg smjera, medicinska sestra-medicinski tehničar specijalist (uz dodatak naziva specijalizacije), viša medicinska sestra, viša medicinska sestra bolničkog smjera, viša medicinska sestra dispanzersko-patronažnog smjera, prvostupnica sestrinstva, stručna prvostupnica sestrinstva, sveučilišna prvostupnica sestrinstva, prvostupnica sestrinstva specijalist (uz dodatak naziva specijalizacije), magistra sestrinstva, diplomirana medicinska sestra te doktor znanosti sestrinstva.

Regulira se da se izrazi koji se koriste u Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Uz članak 2.

Uređuje se priziv savjesti medicinskih sestara.

Uz članak 3.

Uređuje se da je zdravstvena njega javna djelatnost te podliježe kontroli zadovoljenja standarda obrazovanja i standarda kvalitete te da sestrinsku djelatnost mogu obavljati samo medicinske sestre, u opsegu koje im pružaju kompetencije stečene obrazovanjem.

Uz članak 4.

Uređuje se način stjecanja temeljne naobrazbe medicinskih sestara.

Uz članak 5.

Uređuje se način stjecanja više razine obrazovanja.

Uz članak 6.

Ovim člankom određuje se da potrebu, sadržaj i duljinu trajanja programa dodatnog usavršavanja medicinskih sestara utvrđuje općim aktom Hrvatska komora medicinskih sestara uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, a potrebu, sadržaj i trajanje specijalističkog usavršavanja medicinskih sestara utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo.

Uz članak 7.

Regulira se da se dodatno usavršavanje medicinskih sestara može provoditi i u ustanovama u kojima se provodi strukovno obrazovanje.

Uz članak 8.

Uređuje se trajno stručno usavršavanje medicinskih sestara.

Uz članke 9. – 11.

Uređuju se uvjeti za obavljanje djelatnosti medicinskih sestara.

Uz članke 12. - 14.

Uređuju se dužnosti i kompetencije medicinskih sestara.

Uz članak 15.

Ovim člankom određuje se izuzetak od odgovornosti medicinske sestre.

Uz članak 16.

Regulira se da je članstvo u Komori dobrovoljno za medicinske sestre koje ne obavljaju neposredno svoju djelatnost, obavljaju sestrinsku djelatnost izvan Republike Hrvatske, nezaposlene su ili su u mirovini.

Uz članak 17.

Uređuju se javne ovlasti Hrvatske Komore medicinskih sestara.

Uz članak 18.

Nomotehnički se uređuje stavak 4. članka 30.

Uz članak 19.

Uređuje se suradnja Komore.

Uz članke 20. – 23.

Navedeni članci sadrže prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 24.

Uređuje se dan stupanja na snagu Zakona.

ODREDBE VAŽEĆE ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju sadržaj i način djelovanja, standard obrazovanja, uvjeti za obavljanje djelatnosti, dužnosti, kontrola kvalitete i stručni nadzor nad radom medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na medicinske sestre na odgovarajući način primjenjuju se i na osobe sa zanimanjem medicinski tehničar.

Članak 3.

Djelatnost medicinskih sestara obuhvaća sve postupke, znanja i vještine zdravstvene njege.

Medicinska sestra u provođenju svoje djelatnosti dužna je primjenjivati svoje najbolje stručno znanje, poštujući načela prava pacijenata, etička i stručna načela koja su u funkciji zaštite zdravlja stanovništva i svakog pacijenta osobno.

Medicinska sestra je kao profesionalnu tajnu dužna čuvati sve podatke o zdravstvenom stanju pacijenta.

Članak 5.

Zdravstvena njega jest javna djelatnost te podliježe kontroli zadovoljenja standarda obrazovanja.

III. OBRAZOVANJE STANDARD OBRAZOVANJA MEDICINSKIH SESTARA

Članak 7.

Temeljnu naobrazbu medicinske sestre stječu uspješnim završavanjem srednjoškolskoga obrazovnog programa za zanimanje medicinska sestra, u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske.

Članak 8.

Studij sestrinstva jest viša razina obrazovanja medicinskih sestara i smatra se nastavkom obrazovanja koje osigurava visoku razinu naobrazbe, sukladno propisima o visokim učilištima.

Dodatno usavršavanje medicinskih sestara.

Članak 10.

Povećana ili promijenjena složenost poslova utvrđuje se na temelju sadržaja i vrste postupaka i vještina koji se očekuju od medicinske sestre na pojedinim razinama zdravstvene zaštite, a vezani su za promijenjene potrebe stanovništva i pacijenata za zdravstvenom skrbi, nova znanstvena saznanja te nove dijagnostičke i terapijske postupke.

Potrebu, sadržaj i duljinu trajanja programa dodatnog usavršavanja medicinskih sestara utvrđuje općim aktom Hrvatska komora medicinskih sestara.

Članak 11.

Dodatno usavršavanje medicinskih sestara može se provoditi u zdravstvenim ustanovama ili na visokim učilištima.

TRAJNO STRUČNO USAVRŠAVANJE

Članak 12.

Medicinske sestre dužne su stalno obnavljati stečena znanja i usvajati nova znanja u skladu s najnovijim dostignućima i saznanjima iz područja sestrinstva.

Trajno stručno usavršavanje provodi se sudjelovanjem na stručnim seminarima, tečajevima i stručnim skupovima.

Sadržaj, rokove i postupak trajnoga stručnog usavršavanja i provjere stručnosti medicinskih sestara općim aktom propisuje Hrvatska komora medicinskih sestara.

IV. UVJETI ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI MEDICINSKIH SESTARA

Članak 13.

Medicinska sestra koja je stekla temeljnu naobrazbu za medicinske sestre sukladno članku 7. ovoga Zakona može provoditi zdravstvenu njegu samo pod nadzorom.

Medicinska sestra iz stavka 1. ovoga članka provodi zdravstvenu njegu kao medicinska sestra – pripravnik.

Nadzor nad radom medicinske sestre – pripravnika može provoditi samo medicinska sestra koja ima pravovaljano odobrenje za samostalan rad iz članka 15. ovoga Zakona.

Članak 14.

Voditelj tima zdravstvene njege jest medicinska sestra visoke ili više stručne spreme koja je upisana u registar medicinskih sestara pri Hrvatskoj komori medicinskih sestara (u daljnjem tekstu: registar) i kojoj je dano odobrenje za samostalan rad.

Zdravstvenu njegu kao član tima (član zdravstvenog tima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, član tima u bolničkoj zdravstvenoj skrbi) provodi medicinska sestra koja je upisana u registar.

Pravo na upis u registar ima medicinska sestra koja je stekla temeljnu naobrazbu za medicinske sestre, obavila pripravnički staž i položila stručni ispit.

Uvjeti obavljenoga pripravničkog staža i položenoga stručnog ispita iz stavka 3. ovoga članka ne odnose se na državljane država članica Europske unije.

Na sadržaj, duljinu trajanja pripravničkoga staža i način polaganja stručnoga ispita za medicinske sestre primjenjuju se odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i provedbenih propisa donesenih na temelju toga Zakona.

Medicinska sestra koja obavlja zdravstvenu njegu u djelatnosti socijalne skrbi može polagati stručni ispit prema propisima iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 15.

Pravo na samostalan rad ima medicinska sestra kojoj je dano odobrenje za samostalan rad.

Odobrenje za samostalan rad (licencu) medicinskoj sestri upisanoj u registar daje, odnosno uskraćuje upravnim aktom tijelo određeno Statutom Hrvatske komore medicinskih sestara.

Protiv upravnog akta iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Medicinska sestra može obavljati djelatnost zdravstvene njege samo u okviru svoje naobrazbe i dodatnoga usavršavanja utvrđenog odobrenjem za samostalan rad.

Odobrenje za samostalan rad produljuje se svakih šest godina.

Uvjete za davanje, obnavljanje i oduzimanje odobrenja za samostalan rad medicinskih sestara propisuje općim aktom Hrvatska komora medicinskih sestara.

Na postupak obnavljanja i oduzimanja odobrenja za samostalan rad medicinskih sestara

primjenjuju se odredbe stavka 2. i 3. ovoga članka.

V. DUŽNOSTI MEDICINSKIH SESTARA

Članak 16.

Dužnosti medicinske sestre su:

- primjena svih dostupnih znanja iz područja sestrinstva,
- primjena metoda rješavanja problema u provođenju zdravstvene njege koje zahtijevaju vještinu analitičkog kritičkog pristupa,
- postupanje po utvrđenim pravilima i protokolima za provođenje postupaka u zdravstvenoj njezi,
- provedba zdravstvene njege po utvrđenom planu njege,
- primjenjivanje, provođenje i evidentiranje od liječnika ordinirane lokalne, peroralne i parenteralne terapije,
- pravovremeno izvješćivanje liječnika u slučaju nastupa komplikacija primijenjene terapije,
- provedba postupaka iz područja zaštite zdravlja i prevencije bolesti,
- vođenje sestrinske dokumentacije kojom se evidentiraju svi provedeni postupci tijekom 24 sata,
- pravovremeno izvješćivanje liječnika o stanju bolesnika, posebice o promjeni zdravstvenog stanja,
- pristupanje postupku oživljavanja u slučaju odsutnosti liječnika,
- čuvanje profesionalne tajne,
- poštivanje prava bolesnika,
- poštivanje etičkog kodeksa medicinskih sestara,
- poštivanje vjerskih načela pacijenta,
- suradnja sa svim članovima tima,
- čuvanje ugleda ustanove (poslodavca),
- ekonomično i učinkovito korištenje pribora i opreme i
- djelovanje u interesu bolesnika.

Članak 17.

Medicinska sestra obvezna je evidentirati sve provedene postupke na sestrinskoj listi za svakog pojedinog pacijenta na svim razinama zdravstvene zaštite.

Sestrinska lista iz stavka 1. ovoga članka jest skup podataka koji služe kontroli kvalitete planirane i provedene zdravstvene njege.

Sadržaj i obrazac sestrinske liste na prijedlog Hrvatske komore medicinskih sestara propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 21.

Medicinska sestra nije odgovorna za neprovedeni postupak u slučaju kada unatoč primjeni najboljeg znanja i vještina, poslodavac nije osigurao ordinirane lijekove, sredstva, minimalno potrebni pribor ili tehničku opremu u skladu s minimalnim standardima za provođenje uspješne zdravstvene njege.

U slučaju nemogućnosti provedbe ordiniranog postupka iz stavka 1. ovoga članka medicinska sestra obvezna je odmah pisano izvijestiti nadređenu osobu.

VIII. HRVATSKA KOMORA MEDICINSKIH SESTARA

Članak 25.

Hrvatska komora medicinskih sestara (u daljnjem tekstu: Komora) jest strukovna samostalna organizacija medicinskih sestara sa svojstvom pravne osobe i javnim ovlastima.

Komora promiče, zastupa i usklađuje interese medicinskih sestara pred državnim i drugim tijelima u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu.

Medicinske sestre koje obavljaju svoju djelatnost obvezno se udružuju u Komoru.

Komora ima svoj grb, znak, pečat i žigove.

Sjedište Komore je u Zagrebu.

Članak 27.

Pored javnih ovlasti iz članka 26. ovoga Zakona Komora obavlja i sljedeće poslove:

1. donosi etički kodeks medicinskih sestara,
2. surađuje s ministarstvom nadležnim za zdravstvo na svim područjima od interesa za medicinske sestre te daje stručna mišljenja kod pripreme propisa od utjecaja na struku medicinskih sestara,
3. donosi sadržaj protokola za plan i provođenje zdravstvene njege po načelima Međunarodne klasifikacije sestrinske prakse,
4. predlaže ministru nadležnom za zdravstvo standarde i normative za djelatnost medicinskih sestara,
5. utvrđuje potrebu, sadržaj i duljinu trajanja programa dodatnog usavršavanja medicinskih sestara,
6. donosi opći akt kojim se utvrđuju sadržaj, rokovi i postupak trajnog stručnog usavršavanja i provjere stručnosti medicinskih sestara,
7. predlaže ministru nadležnom za zdravstvo sadržaj sestrinske liste,
8. propisuje način i uvjete pod kojima se obavlja stručni nadzor nad radom medicinskih sestara,
9. utvrđuje najniže cijene zdravstvene njege za medicinske sestre izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti,
10. utvrđuje cijene zdravstvene njege iz opsega privatnog zdravstvenog osiguranja,
11. obavlja stručni nadzor nad radom medicinskih sestara,
12. utvrđuje povrede radnih dužnosti medicinskih sestara,
13. utvrđuje disciplinske mjere za lakše i teže povrede radne dužnosti medicinskih sestara,
14. provodi disciplinski postupak i izriče disciplinske mjere za povrede dužnosti medicinskih sestara,
15. surađuje sa zdravstvenom inspekcijom ministarstva nadležnog za zdravstvo,
16. zastupa interese medicinskih sestara,
17. brine za pravnu pomoć svojim članovima,
18. brine o drugim interesima svojih članova,
19. koordinira odnose među članovima te aktivno sudjeluje u rješavanju eventualno nastalih sporova,
20. surađuje sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i drugim međunarodnim organizacijama od interesa za sestrinstvo,
21. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Komore.

Članak 30.

Nadzor nad zakonitošću rada Komore u obavljanju njezinih javnih ovlasti provodi ministarstvo nadležno za zdravstvo.

U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka ministarstvo nadležno za zdravstvo može od Komore tražiti odgovarajuća izvješća i podatke.

Izvješća i podatke iz stavka 2. ovoga članka Komora je obvezna dostaviti ministru nadležnom za zdravstvo u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih ih nije u mogućnosti dostaviti.

Komora je obvezna ministru nadležnom za zdravstvo podnijeti godišnje izvješće o radu do 1. ožujka iduće godine, za prethodnu godinu.

Članak 31.

Komora obavještava ministarstvo nadležno za zdravstvo, druga tijela državne uprave te nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, samoinicijativno ili na njihov zahtjev o stanju i problemima u struci medicinskih sestara i o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja struke medicinskih sestara te radi unapređenja zdravstvene zaštite građana.

Komora surađuje s državnim tijelima i tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave u rješavanju problema u struci medicinskih sestara.

Komora odlučuje o suradnji s drugim komorama zdravstvenih radnika u Republici Hrvatskoj kao i sa komorama medicinskih sestara drugih država.